

Uzupełnienie publikacji „Scenariusze zajęć na temat niskiej emisji” dla nauczycieli i nauczycielek klasy VII i VIII szkoły podstawowej

Nauczycielu, Nauczycielko!
Serdecznie witamy w programie „Weź oddech”!

Zapraszamy Cię do skorzystania z niniejszego materiału, który stanowi uzupełnienie wydanych w 2017 roku „Scenariuszy zajęć na temat niskiej emisji” – zestawu materiałów edukacyjnych do lekcji chemii, biologii i wiedzy o społeczeństwie w gimnazjum i w szkole ponadgimnazjalnej – i przeznaczony jest dla nauczycieli i nauczycielek pracujących w klasach VII i VIII nowej szkoły podstawowej.

Analiza nowych podstaw programowych kształcenia ogólnego dla szkoły podstawowej wykazała, że cele i treści, na których oparte są istniejące materiały Centrum Edukacji Obywatelskiej dotyczące niskiej emisji, mieszczą się zarówno w celach kształcenia, jak i treściach nauczania II etapu edukacyjnego (klasy IV-VIII). Prezentujemy je w układzie analogicznym do „Scenariuszy zajęć na temat niskiej emisji”: każdy rozdział to inny przedmiot – zamieszczamy w nim cytaty z aktualnych dokumentów oświatowych, w których pojawiają się cele kształcenia i treści nauczania, do których dopasowane są poszczególne scenariusze. Dzięki temu możliwe jest dobieranie scenariuszy do poszczególnych zajęć realizowanych według rocznego planu nauczania i odnoszenie się w trakcie lekcji do konkretnych punktów podstawy programowej.

Jednocześnie doceniając nauczycieli i nauczycielki geografii, którzy chętnie z nami współpracują realizując program „Weź oddech”, zamieszczamy w Rozdziale IV odniesienia do celów i treści nauczania geografii na II etapie edukacyjnym, które dotyczą niskiej emisji i czystości powietrza. Mamy nadzieję, że będzie to pierwszy krok do uzupełnienia naszego programu o scenariusze do tego przedmiotu.

Zachęcamy serdecznie do korzystania z materiałów Centrum Edukacji Obywatelskiej zawartych we wspomnianych publikacjach, jak także na stronie www.wezoddech.ceo.org.pl. Zapraszamy również do współtworzenia bazy edukacyjnej poprzez przesyłanie własnych materiałów, pomysłów na działania i scenariuszy lekcji, które zostaną udostępnione innym nauczycielom i nauczycielkom.

Koordynatorka programu
„Weź oddech”
Katarzyna Dzięciołowska
Centrum Edukacji Obywatelskiej

Rozdział I: CHEMIA

Co wisi w powietrzu?

Związek z nową podstawą programową do szkoły podstawowej (II etap edukacyjny):

CELE KSZTAŁCENIA:

II. Rozumowanie i zastosowanie nabytej wiedzy do rozwiązywania problemów. Uczeń:

- 1) opisuje właściwości substancji i wyjaśnia przebieg prostych procesów chemicznych;
- 2) wskazuje na związek właściwości różnorodnych substancji z ich zastosowaniami i ich wpływem na środowisko naturalne;
- 3) respektuje podstawowe zasady ochrony środowiska.

III. Opanowanie czynności praktycznych. Uczeń:

- 1) bezpiecznie posługuje się prostym sprzętem laboratoryjnym i podstawowymi odczynnikami chemicznymi;
- 2) projektuje i przeprowadza proste doświadczenia chemiczne.

TREŚCI NAUCZANIA:

IV. Tlen, wodór i ich związki chemiczne. Powietrze. Uczeń:

- 5) opisuje właściwości fizyczne i chemiczne tlenku węgla(IV) oraz funkcję tego gazu w przyrodzie; projektuje i przeprowadza doświadczenie pozwalające otrzymać oraz wykryć tlenek węgla(IV) (np. w powietrzu wydychanym z płuc); pisze równania reakcji otrzymywania tlenku węgla(IV) (np. reakcja spalania węgla w tlenie, rozkład węglanów, reakcja węglanu wapnia z kwasem solnym);
- 6) opisuje obieg tlenu i węgla w przyrodzie;
- 8) projektuje i przeprowadza doświadczenie potwierdzające, że powietrze jest mieszaniną; opisuje skład i właściwości powietrza;
- 10) wymienia źródła, rodzaje i skutki zanieczyszczeń powietrza; wymienia sposoby postępowania pozwalające chronić powietrze przed zanieczyszczeniami.

Rozdział II: BIOLOGIA

Ciemne portfolio niskiej emisji

Związek z nową podstawą programową do szkoły podstawowej (II etap edukacyjny):

CELE KSZTAŁCENIA:

III. Posługiwanie się informacjami pochodzącymi z analizy materiałów źródłowych. Uczeń:

- 1) wykorzystuje różnorodne źródła i metody pozyskiwania informacji;
- 2) odczytuje, analizuje, interpretuje i przetwarza informacje tekstowe, graficzne i liczbowe.

TREŚCI NAUCZANIA:

III. Organizm człowieka.

7. Układ oddechowy. Uczeń:

- 5) analizuje wpływ palenia tytoniu (bierne i czynne), zanieczyszczeń pyłowych powietrza na stan i funkcjonowanie układu oddechowego;
- 6) podaje przykłady chorób układu oddechowego (angina, gruźlica, rak płuca) oraz zasady ich profilaktyki.

VII. Ekologia i ochrona środowiska. Uczeń:

- 9) przedstawia odnawialne i nieodnawialne zasoby przyrody oraz propozycje racjonalnego gospodarowania tymi zasobami zgodnie z zasadą zrównoważonego rozwoju.

Rozdział III: WIEDZA O SPOŁECZEŃSTWIE

Od niskiej emisji do wysokiej świadomości

Związek z nową podstawą programową do szkoły podstawowej (II etap edukacyjny):

CELE KSZTAŁCENIA:

III. Rozumienie siebie oraz rozpoznawanie i rozwiązywanie problemów.

Uczeń:

- 7) argumentuje zasadność postaw obywatelskich – m.in. odpowiedzialności, troski o dobro wspólne i tolerancji;
- 8) rozpoznaje problemy najbliższego otoczenia i szuka ich rozwiązań.

TREŚCI NAUCZANIA:

VI. Społeczność lokalna. Uczeń:

- 1) wymienia zadania samorządu gminnego; przedstawia główne źródła przychodów i kierunki wydatków w budżecie gminy;
- 6) rozpoznaje problemy społeczne swojej społeczności lokalnej (np. wynikające z sytuacji demograficznej, gospodarczej, infrastrukturalnej); formułuje sądy dotyczące tych problemów.

IX. Udział obywateli w życiu publicznym – społeczeństwo obywatelskie.

Uczeń:

- 4) przedstawia formy wpływania obywateli na decyzje władz samorządowych, przykłady realizacji lokalnych inicjatyw mieszkańców finansowanych z budżetów obywatelskich oraz przedsięwzięć podejmowanych przez młodzieżowe rady gminy/miasta.

Rozdział IV: GEOGRAFIA

Związek z nową podstawą programową do szkoły podstawowej (II etap edukacyjny):

CELE KSZTAŁCENIA:

I. Wiedza geograficzna.

4. Poznanie zróżnicowanych form działalności człowieka w środowisku, ich uwarunkowań i konsekwencji oraz dostrzeżenie potrzeby racjonalnego gospodarowania zasobami przyrody.
6. Identyfikowanie współzależności między elementami środowiska przyrodniczego i społeczno-gospodarczego oraz związków i zależności w środowisku geograficznym w skali lokalnej, regionalnej i globalnej.
7. Określanie prawidłowości w zakresie przestrzennego zróżnicowania warunków środowiska przyrodniczego oraz życia i różnych form działalności człowieka.
8. Integrowanie wiedzy przyrodniczej z wiedzą społeczno-ekonomiczną i humanistyczną.

III. Kształtowanie postaw.

3. Przyjmowanie postawy szacunku do środowiska przyrodniczego i kulturowego oraz rozumienie potrzeby racjonalnego w nim gospodarowania.
8. Rozwijanie postawy współodpowiedzialności za stan środowiska geograficznego, kształtowanie ładu przestrzennego oraz przyszłego rozwoju społeczno-kulturowego i gospodarczego „małej ojczyzny”, własnego regionu i Polski.